U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **A. V. T.**, zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 3. 2022, č. j. 42 A 4/2021-28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zrušil její rozhodnutí ze dne 26. 5. 2021, č. j. CPR-1011-3/ČJ-2021-930310-V249. Tímto rozhodnutím stěžovatelka zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 30. 11. 2020, č. j. KRPU-121799-79/ČJ-2019-040022-SV-RBK, kterým byla žalobci uložena povinnost opustit území podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a podle odst. 4 téhož ustanovení mu byla určena lhůta k opuštění území v délce 60 dnů.

[2] Žalobce proti rozhodnutí stěžovatelky brojil žalobou u krajského soudu, který podle § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil stěžovatelce k dalšímu řízení. Konstatoval, že žalobce v průběhu odvolacího řízení zaslal správnímu orgánu I. stupně podání označené jako žádost o vydání nového rozhodnutí, jehož přílohou byla kopie propouštěcí zprávy gynekologicko-porodnické kliniky ze dne 21. 12. 2020, kopie těhotenského průkazu přítelkyně žalobce T. M. H. L. a kopie potvrzení cestovní kanceláře Hieu Bui Quang ze dne 20. 1. 2021, kde je uvedeno, že do 18. 3. 2021 nejsou k dispozici

žádné lety do Vietnamu. V tomto podání žalobce uvedl, že je jeho přítelkyně těhotná a bude potřebovat jeho pomoc. Na základě tohoto podání správní orgán I. stupně zahájil řízení o vydání nového rozhodnutí. Podle krajského soudu však lze zahájit řízení o vydání nového rozhodnutí podle § 101 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), pouze v případě, že původní řízení o uložení povinnosti je již pravomocně ukončeno. V posuzované věci tedy řízení o vydání nového rozhodnutí nebylo možno zahájit, neboť v původním řízení nebylo rozhodnuto o odvolání. Za situace, kdy nebylo možno toto řízení zahájit, měl posoudit správní orgán I. stupně žalobcovo podání podle obsahu jako doplnění odvolání a měl jej postoupit stěžovatelce, která se s ním měla ve svém rozhodnutí vypořádat. Z uvedeného vyplývá, že se stěžovatelka nezabývala veškerými podstatnými skutečnostmi (těhotenství žalobcovy přítelkyně a s tím spojené zdravotní problémy), které mohly mít vliv na posouzení dopadu rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života.

[3] V kasační stížnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Upozornila, že u odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území je odkladný účinek vyloučen *ex lege* (§ 170 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Lhůta pro splnění povinnosti opustit území tak žalobci začala plynout již doručením prvostupňového rozhodnutí bez ohledu na jeho právní moc. Ustanovení § 50a odst. 4 zákona o pobytu cizinců umožňuje cizincům, kterým byla uložena povinnost opustit území, v průběhu lhůty k opuštění území požádat o vydání nového rozhodnutí, které má stanovit novou délku lhůty k vycestování. Správní orgán I. stupně tedy postupoval správně, pokud zahájil řízení o vydání nového rozhodnutí a nevyhodnotil návrh na jeho zahájení jako doplnění odvolání, které by bylo třeba zaslat stěžovatelce.

[4] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, za stěžovatelku jedná pověřená osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Poté, vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci, ve které před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Kritérium přijatelnosti se přitom uplatní také v případech, kdy je stěžovatelem žalovaný správní orgán (viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS).

[6] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*". Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*". Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny

judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[7] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzované věci je rozhodnou otázkou především posouzení povinnosti správních orgánů přihlédnout v řízení o uložení povinnosti z moci úřední ke všem skutečnostem, které se dostaly do jejich sféry, a to i v průběhu odvolacího řízení. Tato otázka ovšem v daném případě podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezasluhuje pozornosti z důvodu ad 1) až 4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikaturní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu. Naopak, krajský soud posoudil případ žalobce v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] Nejvyšší správní soud považuje za stěžejní, že se do sféry správních orgánů před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí dostala informace o těhotenství žalobcovy přítelkyně, což je na první pohled okolnost zcela zásadní pro posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života. Zda se tak stalo v rámci doplnění odvolání či žádosti o vydání nového rozhodnutí, již podle názoru zdejšího soudu není rozhodující, stejně jako to, zda správní orgán I. stupně zahájil řízení o vydání nového rozhodnutí, jak tvrdí žalovaný v kasační stížnosti. Nové rozhodnutí vydané dle § 101 správního řádu není podstatou souzené věci; tou je rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců.

[10] Podle § 50 odst. 3 správního řádu „[s]*právní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.*“

[11] V posuzovaném případě se jedná o řízení o povinnosti opustit území, jedná se tedy o řízení, v němž je z moci úřední ukládána povinnost, a je tedy na správních orgánech, aby zjistily veškeré rozhodné skutečnosti i bez návrhu účastníků řízení. Okolnosti soukromého a rodinného života jsou sice specifické tím, že je správní orgány mohou jen ztěží zjistit bez součinnosti účastníků řízení, kterých se týkají, nicméně dozví-li se správní orgán v tomto ohledu podstatné skutečnosti třeba i zcela nezávisle na procesní aktivitě účastníků řízení, je povinen k těmto skutečnostem přihlížet a posoudit je. Podstatné přitom není, zda tyto skutečnosti vyšly najevo v řízení před správním orgánem I. stupně, či v odvolacím řízení. Jak totiž Nejvyšší správní soud konstatoval již v rozsudku ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011-48, č. 2412/2011 Sb. NSS, v řízeních, v nichž má být z moci úřední stanovena povinnost, ke koncentraci řízení podle § 82 odst. 4 správního řádu nedochází. O potřebě zohlednění nových skutečností svědčí i to, že pro rozhodnutí stěžovatelky je rozhodný skutkový a právní stav, který tu je v době jeho rozhodnutí, nikoliv v době

vydání prvostupňového rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008-126, č. 1786/2009 Sb. NSS).

[12] Z uvedeného je zřejmé, že pokud se správní orgány dozví kdykoliv v průběhu řízení, v němž má být z úřední povinnosti uložena povinnost, o skutečnostech podstatných pro rozhodnutí ve věci samé, je jejich povinností tyto skutečnosti při svém rozhodování zohlednit. Pouhá skutečnost, že se tyto skutečnosti dozvěděl správní orgán I. stupně, který již ve věci rozhodl, na tom nic nemění. Pokud se správní orgán I. stupně v průběhu řízení o odvolání dozvěděl skutečnosti, které na první pohled mohly mít vliv na posouzení zákonnosti jeho rozhodnutí ze strany stěžovatelky (ostatně sám správní orgán I. stupně by jistě k těmto skutečnostem přihlédl, kdyby ve věci teprve sám rozhodoval), měl stěžovatelku o těchto skutečnostech informovat v souladu se základními zásadami správního řízení, zejm. se zásadami uvedenými v § 2 odst. 4, § 3 a § 8 odst. 2 správního řádu.

[13] Nejvyšší správní soud konstatuje, že okolnost otěhotnění žalobcovy přítelkyně na první pohled mohla být stěžejní pro posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí o povinnosti opustit území do žalobcova rodinného a soukromého života. V tomto ohledu je podstatné, že se nejednalo o situaci, kdy by žalobce pouze učinil ničím nepodložené tvrzení, ale naopak ke svým tvrzením přiložil důkazy, a z ničeho tedy nevyplývá, že by měl správní orgán I. stupně důvod o pravdivosti žalobcových tvrzení na první pohled pochybovat. I když se tedy o této skutečnosti správní orgán I. stupně dozvěděl z žádosti o vydání nového rozhodnutí, měl o tomto zjištění zpravit stěžovatele, neboť ten jenom se znalostí této nové okolnosti mohl věc posoudit v její celistvosti.

[14] Stěžejní závěr rozsudku krajského soudu tedy bezpochyby obstojí – správní orgán I. stupně měl podstatné informace o těhotenství žalobcovy přítelkyně předat stěžovatelce a ta se měla touto skutečností zabývat při posouzení dopadu rozhodnutí do žalobcova rodinného a soukromého života.

[15] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek krajského soudu se v konečném důsledku nijak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje pro účely tohoto řízení dostatečné odpovědi. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji shledal ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nicméně mu v průběhu řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, a proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Výrok o náhradě nákladů řízení se neopírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., který upravuje náhradu nákladů řízení v případě odmítnutí žaloby (resp. kasační stížnosti), neboť odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, je druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného soudního rozhodnutí (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS).

pokračování

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 12. ledna 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu